

**КОВАЛІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
НИЖНЬОВЕРБІЗЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ліцею

_____ Оксана БОДНАРУК

Наказ № _____ від _____

ІНСТРУКЦІЯ №27

Інструкція з охорони праці в кабінеті інформатики

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з техніки безпеки для кабінету інформатики поширюється на всіх учасників освітнього процесу під час проведення практичних занять з інформатики, (лабораторних і практичних робіт) у ЗЗСО незалежно від форм власності.

1.2. Інструкція розроблена на основі «Правила безпеки під час проведення навчання в кабінетах інформатики навчальних закладів системи загальної середньої освіти», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 16.03.2004р №81.

1.3. Інструкція є основою для розробки інструкцій з безпеки під час проведення практичних занять у кабінетах інформатики закладів освіти.

Інструкція розробляється завідувачем кабінету інформатики та затверджується керівником закладу загальної середньої освіти.

Вимоги зазначеної інструкції є обов'язковими для виконання всіма, хто працює в кабінеті інформатики.

1.4. При виконанні робіт на комп'ютерах або інших системах з відео-термінальними пристроями (ВТП) необхідно дотримуватися вимог даної інструкції з техніки безпеки.

1.5. Під час виконання робіт на комп'ютерах або інших системах з ВТП мають місце наступні небезпечні та шкідливі фактори:

- *фізичні:*
 - підвищене значення напруги в електричному ланцюзі;
 - підвищений рівень електромагнітного випромінювання;
 - підвищений рівень статичної електрики;
- *психофізіологічні:*
 - статичні та динамічні перевантаження;
 - перенапруження зорового аналізатора.

1.6. Робоче місце при роботі на комп'ютерах слід розташовувати так, щоб уникнути попадання в очі прямого світла.

1.7. Для уникнення полисків відбиття на екранах моніторів від світильників загального освітлення необхідно використовувати антиполискові сітки, спеціальні фільтри для екранів, захисні козирки або розташовувати джерела світла з обох сторін екрана (паралельно напрямку погляду).

1.8. Зручна робоча поза при роботі на комп'ютері забезпечується регулюванням висоти робочого столу, крісла та підставки для ніг.

1.9. Робота комп'ютерів супроводжується електромагнітним випромінюванням низьких рівнів, інтенсивність якого зменшується пропорційно квадрату відстані від екрана. Оптимальною є відстань 50 см від екрана ВТП.

1.10. Відповідно до діючих в закладах освіти вимог, учні, проходять інструктаж з безпеки праці та навчання, з правил надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях у кабінеті інформатики.

1.11. Практичні заняття в кабінеті проводяться тільки в присутності вчителя інформатики та лаборанта (за наявності).

1.12. Учні дотримуються правил поведінки для учнів під час уроку.

1.13. Учням забороняється приносити в кабінет сторонні речі та предмети. Особливо це стосується отруйних, вибухонебезпечних, легкозаймистих речовин, сірників, петарди, лазерні указки тощо.

Будьте уважні й дисципліновані, точно виконуйте вказівки вчителя.

1.14. На заняттях в кабінеті інформатики можна використовувати технічні засоби навчання, які наведені в Типових переліках навчально-наочних посібників та технічних засобів навчання для навчального закладу.

1.15. Кабінет інформатики оснащується медичною аптечкою з набором перев'язувальних засобів і медикаментів, комплектом засобів індивідуального захисту та інструкцією з надання першої долікарської допомоги.

1.16. Перебувати учням у приміщенні кабінету інформатики і в лаборантській дозволяється тільки в присутності вчителя інформатики або лаборанта (за наявності).

1.17. Не дозволяється використовувати кабінети інформатики, як класні кімнати для проведення занять з інших предметів, зборів.

II. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Розміщуйте комп'ютерне обладнання на своєму робочому місці так, щоб запобігти їх падінню або перекиданню.

2.2. Огляньте загальний стан апаратури, перевірте справність електропроводки, штепсельних вилок, розеток. У разі необхідності занулення (заземлення) комп'ютера в процесі практичної роботи - перевірте надійність з'єднання з заземлюючим пристроєм.

2.3. Звільніть робоче місце від усіх не потрібних для роботи предметів і матеріалів.

2.4. Починайте виконувати завдання тільки з дозволу вчителя.

2.5. Виконуйте тільки ту роботу, яка передбачена завданням або доручена вчителем.

2.6. У разі необхідності, за вказівкою вчителя, обов'язково слід користуватися індивідуальними засобами захисту.

2.7. Уважно вивчіть зміст практичної роботи, продумайте порядок безпечного її виконання, дотримуючись при цьому правил пожежної та електробезпеки.

2.8. Увімкніть систему кондиціонування повітря в приміщенні.

2.9. Відрегулюйте освітленість робочого місця.

2.10. Вмикати комп'ютер слід в такій послідовності: периферія, монітор, процесор.

2.11. Відрегулювати яскравість свічення екрану, мінімальний розмір точки, що світиться, контрастність.

2.12. При виявленні будь-яких несправностей роботу не розпочинати, повідомити вчителя.

III. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Під час роботи в кабінеті інформатики будьте обережними, додержуйте порядку й чистоти на робочому місці, виконуйте правила техніки безпеки. Безладність, поспішність, недбалість у роботі й порушення правил техніки безпеки можуть призвести до нещасних випадків.

3.2. Усі роботи, проводьте тільки при справно діючій вентиляції або кондиціонуванні повітря.

3.3. При виконанні роботи на комп'ютері слід сидіти прямо, не напружуватися.

3.4. Не дозволяються сторонні розмови, подразнюючі шуми.

3.5. Всі засоби, що використовують при роботі на комп'ютері, розташовують в центрі зони зору на однаковій відстані від очей (450-600 мм).

3.6. Для нейтралізації зарядів статичної електрики необхідно збільшувати вологість повітря в приміщенні, де виконуються роботи на комп'ютерах.

3.7. Не залишайте робочого місця без дозволу вчителя.

3.8. Для приєднання споживачів до мережі користуйтеся штепсельними з'єднаннями.

3.9. Додержуйте правил особистої гігієни.

Тримайте руки в чистоті. При неохайному стані рук під нігтями можуть

нагромаджуватися шкідливо діючі речовини, які, потрапляючи з їжею в організм, призводять до отруєння.

3.10. Забороняється:

- використовувати рідинні або аерозольні засоби для чищення поверхонь комп'ютера (для чищення пластмасових поверхонь використовують чисту бавовняну ганчірку, зволожену мильним розчином; екрани та захисні екрани протирають ватою, змоченою спиртом);
- самостійно ремонтувати апаратуру;
- класти будь-які речі на вузли комп'ютера;
- закривати вентиляційні отвори апаратури, що може призвести до її перегрівання і виходу з ладу;
- користуватися відкритим вогнем (сірники, свічки тощо);
- порушувати правила для учнів;
- виконувати будь-які роботи без вказівки та дозволу вчителя;
- приносити в кабінет сторонні предмети особливо це стосується пожежо-вибухо небезпечних, отруйних речовин, всіх видів зброї (петарди, лазерні указки, запальнички тощо) та користуватися ними під час занять;
- виконувати роботи на висоті (вище 1м.) та використовувати тимчасові випадкові підставки;
- виконувати роботи по миттю, очищенню віконного скла, заміні електролампочок, ремонтуванню електророзеток та електровимикачів;
- приводити в клас сторонніх осіб без дозволу вчителя,
- порушувати вимоги правил пожежної безпеки, залишати без нагляду, ввімкнені електроприлади;
- використовувати нагрівальні пристрої;
- зберігати, або заносити в кабінет кислоти, та хлоровміщуючі речовини для запобігання корозії внутрішніх вузлів обладнання;
- допускати до роботи учнів, які не пройшли Інструктаж та навчання по правилах користування ЕОМ;
- заходити в кабінет в верхньому одязі, заходити без дозволу учителя;
- до початку занять включати комп'ютери, торкатись роз'ємів тощо;
- застосовувати прилади, що не відповідають вимогам безпеки праці, особливо це стосується електрообладнання;
- працювати на комп'ютерній техніці без занулення;
- порушувати правила електробезпеки;
- користуватися ртутними термометрами;
- учням працювати з кіноапаратурою в т.ч. лаборанту без посвідчення кінодемонстратора та посвідчення про проходження навчання з пожежно-технічного мінімуму;
- розмішувати електророзетки в безпосередній близькості від стояків водопровідних і опалювальних систем, радіаторів і раковин;
- працювати з електрообладнанням поблизу неогороджених діелектричними решітками стояків водопровідної, каналізаційної та опалювальної систем;
- використовувати нестандартні запобіжники “жучки”;
- користуватися під час проведення практичних робіт приладами, механізмами, які створюють фоновий шум 50 дБ і більше;
- відкривати захисні кожухи і намагатись щось поправити, відремонтувати; торкатись пальцями, авторучками екранів моніторів;
- вдаряти твердими предметами по кінескопу;
- знімати з монітора захисний екран;
- ходити по класі, з одного робочого місця на інше без дозволу учителя;
- гучно розмовляти, сміятися, штовхатися на своєму робочому місці;
- самостійно намагатись усунути несправності;
- торкатись обладнання мокрими руками;
- працювати при недостатньому освітлені робочого місця;

- вставляти ручки, лінійки та інші речі в вентиляційні отвори комп'ютера;
 - залишати працююче обладнання без нагляду;
 - вмикати, вимикати апаратуру на сусідньому робочому місці;
 - доторкатись зворотньої сторони монітора, клавіатури;
 - працювати на апаратурі якщо чути сторонні незрозумілі звуки, спалахи екрану, запах гарі;
 - одночасно доторкуватись до електронної апаратури, кабелів, роз'єднань і стояків, труб опалення, водопроводу, каналізації;
 - вимикати комп'ютер висмикуванням вилки із розетки;
 - користуватись електровилками та електророзетками з пошкодженими корпусами.
- 3.11. Не відволікайтесь самі й не відволікайте інших від роботи сторонніми розмовами.
- 3.12. Про всі випадки нестандартних ситуацій негайно ставте до відома учителя.

IV. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Вимкнути периферійні пристрої, монітор і процесор. Штепсельні вилки витягнути з розеток.
- 4.2. Прибрати робоче місце.
- 4.3. Протерти апаратуру куском чистої м'якої тканини.
- 4.4. Вимкнути кондиціонер, освітлення і загальне електроживлення підрозділу.
- 4.5. Записати в журнал обліку машинного часу час закінчення роботи на комп'ютері і поставити свій підпис.
- 4.6. Зачохлити апаратуру.
- 4.7. Здати своє робоче місце лаборанту.
- 4.8. Ретельно вимити руки теплою водою з милом.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. У разі будь-якої аварійної ситуації: нестандартній ситуації під час виконання практичної роботи, пожежі, вимкнення електроенергії, порив водогону, опалення тощо, треба негайно припинити виконання практичної роботи та незаперечно виконувати всі вказівки вчителя щодо евакуації з приміщення та надання допомоги потерпілим.
- 5.2. Виявивши несправність в електричних пристроях, що перебувають під напругою, негайно вимкніть джерело електроживлення і повідомте про це вчителя.
- 5.3. У разі травмування (поранення, опіки тощо) або при недомаганнях повідомте вчителя.
- 5.4. У разі виникнення загорання необхідно:
- негайно залишити приміщення, при цьому не впадайте в панічний стан;
 - повідомити пожежну охорону;
 - зачинити вікна і двері, щоб вогонь не поширювався до сусідніх приміщень;
 - вимкнути електромережу.
- 5.5. При раптовому припиненні подавання електроенергії вимкнути послідовно периферійні пристрої, ВТП, процесор і витягнути штепсельні вилки з розеток.

Інструкцію розробив _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:
Голова ПК ліцею _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

З інструкцією ознайомлений (а) _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

«__» _____ 2025р.
З інструкцією ознайомлений (а) _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

«__» _____ 2025р.

